

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžo/27/2013
Identifikačné číslo spisu:	4011200996
Dátum vydania rozhodnutia:	27.06.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:4011200996.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu F. A., bytom vo M., proti žalovanému Obci Veľký Cetín (žalobcom označeným ako „Obecné zastupiteľstvo vo Veľkom Cetíne“), so sídlom vo Veľkom Cetíne, Kostolná 1, o preskúmanie zákonnosti uznesenia žalovaného z 28. júna 2011, č. 67/2011, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre, z 28. februára 2013, č. k. 11S/9/2013-218, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre, č. k. 11S/9/2013-218 z 28. februára 2013 p o t v r d z u j e .

Účastníci n e m a j ú právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

Uznesením z 28. februára 2013, sp. zn. 11S/9/2013-218 Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) zastavil konanie, v ktorom sa žalobca domáhal zrušenia uznesenia žalovaného č. 67/2011 z 28. júna 2011 o neschválení jeho žiadosti na obsadenie funkcie hlavného kontrolóra obce Veľký Cetín na základe výsledkov tajného hlasovania poslancov obecného zastupiteľstva a vrátenia veci prvostupňovému orgánu na nové konanie (§ 18a ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb.).

Svoje rozhodnutie krajský súd odôvodnil s poukazom na § 246 ods. 1, § 83, § 103, § 104 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) tým, že lustráciou napadnutých žalôb na krajskom súde bolo zistené, že žalobca podal proti žalovanému osobne 29. decembra 2011 na podateľni Okresného súdu Nitra rovnaké podanie ako v tomto konaní (Okresným súdom Nitra postúpené uznesením č. k. 15S/1/2011-106 z 03. septembra 2012). V oboch prípadoch sa jedná o absolútne totožné podania, ako v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 11S/9/2013.

Zo spisu vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 11S/9/2013 je nepochybné, že konanie sa začalo 31. januára 2013 prevedením do súdneho registra S, súdneho oddelenia 11S, sp. zn. 11S/9/2013. Za nepochybné mal krajský súd aj to, že konanie vedené na krajskom súde pod sp. zn. 11S/1/2013 sa začalo návrhom (opravným prostriedkom) osobne podaným na podateľni Okresného súdu Nitra 29. decembra 2011, postúpené tunajšiemu súdu 13. decembra 2012. Toto konanie sa týka tých istých účastníkov, má rovnaký predmet, žalobca uvádza rovnaké skutkové okolnosti. Podanie, na základe

ktorého sa začalo toto konanie, je vlastne totožnou kópiou podania založeného v spise vedenom pod sp. zn. 11S/9/2013 (č. 1. 197 spisu, kópia žaloby sp. zn. 11S/1/2013).

Na základe uvedeného krajský súd dospel k záveru, že v tunajšom konaní je daná prekážka konania v zmysle § 83 OSP, spočívajúca existencii konania o tej istej veci začatej skôr ako tunajšie konanie, preto postupoval v súlade s § 104 ods. 1 OSP.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom ustanovenej lehote (§ 204 ods. 1 OSP) odvolanie žalobca a žiadal, aby ho najvyšší súd zrušil a vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

Žalobca opakovane namietol porušenie jeho práv garantovaných nielen ústavou, ale tiež plynúcich mu z medzinárodných dohovorov o ochrane ľudských práva. Napadol postup krajského súdu, vyjadril s ním nesúhlas a konanie krajského súdu označil za nezákonný a nespravodlivý proces, ako aj arbitrárny a v rozpore s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústavy“). Z tohto dôvodu sa vyjadril, že odôvodnenie uznesenia krajského súdu je nepreskúmateľné, a že uznesenie krajského súdu úplne zlyhalo a odôvodnenie napadnutého uznesenia je zmätočné, nejasné a mútne a v rozpore s § 157 ods. 2 OSP.

Následne namietal odňatie možnosti konať pred súdom zo strany krajského súdu, ako aj porušenie práva na zákonného sudcu, keď o ním podanom opravnom prostriedku podľa tretej hlavy piatej časti OSP nerozhodoval samosudca. Krajský súd tiež mal pochybiť a zaťažiť konanie podstatnou vadou, keď nedoručil napadnuté uznesenie P. W., ktorý do konania vstúpil ako vedľajší účastník. Poukázal ďalej na hrubé porušenia jeho práv na súdnu a inú právnu ochranu, ku ktorým v konaní pred krajským súdom došlo.

Poukázal na odtlačok pečiatky podateľne krajského súdu s tým, že z nej jednoznačne vyplýva, že jeho opravný prostriedok proti napadnutému rozhodnutiu žalovaného bol podaný osobne 29. decembra 2011, a nie, ako uvádza krajský súd 31. januára 2013. Nemožno preto konštatovať existenciu litispendencie ako dôvodu pre zastavenie konania.

Následne poukázal na to, že nie je daná totožnosť vecí, pretože, ako je zrejmé z uznesenia krajského súdu z 31. januára 2013, č. k. 11S/1/2013-127, účastníkom tamojšieho konania nie je P. W., bytom M., ktorý toto postavenie má mať v tunajšom konaní (oznámenie o vstupe do konania z 13. júna 2012).

V závere odvolania sa žalobca dožadoval od najvyššieho súdu, by konal podľa čl. 152 ods. 4, t. j. aby bola v tomto odvolacom konaní zachovaná zásada ústavne súladného výkladu zákonov Slovenskej republiky súdom, ako aj aby zabezpečil do tohto odvolacieho konania listinné dôkazy, ktoré som označil v tomto odvolacom konaní, aby odvolací súd zabezpečil ako dôkaz kompletný a úplný žurnalizovaný spis súdneho konania vedený na krajskom súde pod sp. zn. 11S/1/2013 a dožadoval sa od odvolacieho súdu, aby neporušil právo účastníkov na to, aby sa v tomto odvolacom konaní dostatočne vyargumentovali a aby súd zaslal všetky dôležité písomnosti účastníkom na vyjadrenia, nakoľko je to potrebné pre ochranu našich práv a záujmov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa 250ja ods. 2 veta prvá OSP a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech.

Odvolanie žalobcu smeruje proti uzneseniu krajského súdu, ktorým bolo zastavené konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia - uznesenia obecného úradu, z dôvodu existencie prekážky v konaní, upravenej v § 83 OSP. Prekážka vecí (prv) začatej, alebo tiež litispendencia, bráni súdu pokračovať v konaní po tom, ako zistil, že medzi tými účastníkmi sa o tom istom predmete konania už koná na základe návrhu doručeného súdu prv.

Podľa § 104 ods. 1 OSP ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu; právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú pritom zachované.

Podľa § 104 ods. 2 OSP ak ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť, súd urobí pre to vhodné opatrenia. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým

sa konanie končí. Ak sa nepodari nedostatok podmienky konania odstrániť, konanie zastaví.

Podľa § 83 OSP začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie.

Ustanovenie § 83 OSP upravuje prípad prekážky litispendencie, ktorá je daná, ak na ktoromkoľvek súde v Slovenskej republike je začaté konanie vykazujúce totožnosť v účastníkoch, predmete konania a skutkových okolnostiach, od ktorých je odvodzované právo (právny titul).

Prekážka konania už prv začatého pritom nevyžaduje od návrhov na začatie konania v tej istej veci, aby boli podané na miestne a vecne príslušný súd, resp. na ten istý súd. Toto vyplýva z § 105 ods. 4 OSP, v zmysle ktorého právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú zachované, aj v prípade, že bolo podané na miestne nepríslušnom súde. Zmyslom právnej úpravy prekážky veci prv začatej je predísť situácii, kedy by súdy paralelne konali v dvoch konaniach o tej istej veci. Preto zákon výslovne a jednoznačne predpisuje povinnosť súdu zastaviť konanie vo veci, ktorá sa začala neskôr.

V správnom súdnictve môže byť predmetom konania podľa druhej a tretej hlavy piatej časti OSP rozhodnutie správneho orgánu vydané v správnom konaní. Týmto je fakticky obmedzené aj chápanie „skutkových okolností, od ktorých je odvodzované právo“, ktoré prichádzajú do úvahy len v prípade tradičného občianskoprávného konania, t. j. vo veciach podľa § 7 ods. 1 OSP. V týchto veciach totiž právny titul, z ktorého žalobca vyvodzuje svoje právo, mení povahu sporu najmä čo do dokazovania, posudzovania plynutia lehôt a pod.. V správnom súdnictve možno za takýto titul považovať presvedčenie žalobcu alebo navrhovateľa o nezákonnosti a nesprávnosti rozhodnutia alebo postup správneho orgánu, ktorými malo byť zasiahnuté do jeho práv a právom chránených záujmov, pričom tento vyplýva priamo zo zákona. „Skutkové okolnosti, od ktorých je právo odvodzované“, nemožno stotožňovať s dôvodmi, v ktorých má tvrdená nezákonnosť spočívať.

Následne je nutné, aj s prihliadnutím na znenie § 246c ods. 1 prvá veta OSP, ktorý súdu v správnom súdnictve umožňuje a ukladá primerané použitie ustanovení prvej, tretej a štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku, prispôbiť chápanie pojmu „tá istá vec“ osobitnostiam konania podľa piatej časti OSP.

Súd v správnom súdnictve skúmajúci podmienky konania preto skúma, či pri zistenej totožnosti účastníkov konania je daná aj totožnosť predmetu konania. Vlastné dôvody žaloby alebo opravného prostriedku, ako ani označenie podania „žaloba na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu“ alebo „opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu“ nemajú žiadnu relevanciu. Vo vzťahu k označeniu podania, považuje najvyšší súd za potrebné pripomenúť, že v zmysle § 41 ods. 2 OSP každý úkon posudzuje súd podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený, t. j. súd nie je označením podania viazaný.

Preto pokiaľ súd v správnom súdnictve zistí, že sa ten istý žalobca (navrhovateľ) domáha preskúmania jedného a toho istého rozhodnutia toho istého žalovaného (odporcu), je z hľadiska posúdenia existencie prekážky konania podľa § 83 OSP irelevantné, ako žalobca (navrhovateľ) označil svoje podanie a ako ho odôvodnil.

Najvyšší súd sa oboznámil s obsahom pripojeného spisového materiálu a tiež v súlade s požiadavkou žalobcu, v záujme overenia si naplnenia podmienok pre postup, ktorý zvolil krajský súd, sa oboznámil aj so spisom vedeným na krajskom súde pod sp. zn. 11S/1/2013, t. j. s vecou, ktorá mala založiť prekážku prv začatého konania. Zistil, že na Okresný súd Nitra bol 29. decembra 2011 o 09:22 hod. osobne podaný „opravný prostriedok podľa § 250l až 250s OSP“, kde navrhovateľom bol F. A. - žalobca v tomto konaní, a odporcom Obecné zastupiteľstvo Veľký Cetín - žalovaný v tunajšom konaní. Navrhovateľ (žalobca) sa navrhnutým postupom domáhal preskúmania zákonnosti uznesenia odporcu (žalovaného) z 28. júna 2011 č. 67/2011 o neschválení žiadosti navrhovateľa (žalobcu v tomto konaní) na obsadenie funkcie hlavného kontrolóra obce Veľký Cetín na základe výsledkov tajného hlasovania. Veci bola na Okresnom súde Nitra pridelená sp. zn. 15S/1/2011; vec bola neskôr postúpená krajskému

súdu, na ktorom bola vedená pod sp. zn. 11S/1/2013.

Návrh na začatie konania (správne žaloba) v danej veci označený ako „opravný prostriedok podľa § 250i až 250s OSP“ bol na krajský súd doručený osobne 29. decembra 2011, ako správne poukázal žalobca, avšak až o 09:52 hod., teda po tom, ako konanie vo veci vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 11S/1/2013 (vtedy na Okresnom súde v Nitre pod sp. zn. 15S/1/2011) bolo už začaté.

Je teda zrejmá totožnosť účastníkov, ako aj totožnosť označeného „rozhodnutia“, ktoré navrhovateľ žiada preskúmať v oboch konaniach, a preto je namieste konštatovať, že skoršie podanie navrhovateľa (doručené Okresnému súde Nitra 29. decembra 2011 o 09:22 hod.) založilo prekážku už začatého konania, brániacu súdu tunajšiu vec prejednať.

Čo sa týka námietky žalobcu, že nemožno konštatovať totožnosť veci, ak len v jednej z nich má ako vedľajší účastník vystupovať, najvyšší súd považuje za potrebné dodať, že táto skutočnosť nemá vplyv na posudzovanie naplnenia § 83 OSP, pretože iná osoba, než je žalobca a žalovaný (navrhovateľ a odporca) sa nestáva účastníkom konania v správnom súdnictve, ale až jeho pribratím za splnenia podmienok § 250 ods. 1 veta druhá OSP. Podľa § 250 ods. 1 veta druhá OSP súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

Navyše, konanie vo veci samej bolo zastavené pre nenaplnenie podmienok konania. Súd je však ďalej povinný konať a v súlade so zákonom rozhodnúť v konaní, ktoré založilo prekážku veci rozhodnutej, t. j. v konaní vedenom na krajskom súde pod sp. zn. 11S/1/2013.

Najvyšší súd ešte poznamenáva, že nie je vadou konania, ak vec prejedná súd v senátnom zložení (druhá hlava piatej časti OSP), hoci mal konať samosudca (tretia hlava piatej časti OSP), pokiaľ postupuje v súlade s príslušnými procesnoprávnymi ustanoveniami.

Občiansky súdny poriadok okrem iných ukladá súdom povinnosť posudzovať podania účastníkov podľa ich obsahu bez ohľadu na to, ako ich účastníci označia (§ 41 ods. 2 OSP). Súd teda nemá prihliadať označeniu podania, ale tomu, čoho sa účastník konania domáha, aby účastníkovi, ktorý v omyle nesprávne označil podanie (často napríklad odvolanie a dovolanie a pod.), neuškodil na právach formalistickým a doslovným výkladom zákona. Krajský súd správne a v súlade s § 247 OSP a § 250i OSP vyhodnotil podanie žalobcu ako žalobu podľa druhej hlavy piatej časti OSP, vec previedol z registra „Sp“ (rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov; tretia hlava piatej časti OSP) do registra „S“ (rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam správnych orgánov, druhá hlava piatej časti OSP) a o veci konal ako o žalobe podľa druhej hlavy piatej časti OSP v senáte (§ 246b OSP).

Taktiež nie je vadou konania, resp. vadou žaloby nesprávne označenie žalovaného (žalobca nesprávne za žalovaného označil „Obecné zastupiteľstvo vo Veľkom Cetíne“), Označenie žalovaného nie je podstatnou náležitosťou žaloby proti rozhodnutiu správneho orgánu, nakoľko kto je žalovaným, určuje zákon. V danom prípade je to Obec Veľký Cetín (§ 1 ods. 1 veta prvá pred bodkočiarkou, § 4 ods. 1, 2, 3, 4 a § 11 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, Toto pochybenia mal však odstrániť už krajský súd.

Preto najvyšší súd, zistiť, že uznesenie krajského súdu je vo výroku vecne správne a v konaní nedošlo k žalobcovi tvrdeným zásahom do jeho práv garantovaných ústavou a Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, toto v súlade s § 219 ods. 1 v spojení s § 250ja ods. 3 OSP potvrdil.

O trovách konania rozhodol najvyšší súd tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný a žalovanému zo zákona náhrada trov konania v správnom súdnictve neprislúcha (§ 244 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 250k ods. 1 OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.